

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1445

av Hannah Bergstedt och Fredrik Lundh Sammeli (S)

Ett hållbart ekonomiskt system

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av åtgärder för att skapa ett ekonomiskt och socialt hållbart creditsystem.

Motivering

Inställningen till lånade pengar har förändrats i Sverige på en, historiskt sett, kort tid. De flesta människor i Sverige är idag skuldsatta. Vi baserar en stor del av vår ekonomi på möjligheten att konsumera för lånade pengar, allt från bostad och utbildning till konsumtionsartiklar. I ett samhälle som förutsätter krediter är det viktigt att reglera kreditmarknaden men också att se över hur lagstiftningen fungerar när människor inte klarar sina krediter. Människor som hamnar i överskuldsetningsproblematik kan få hjälp med skuldsanering, men det gäller långt ifrån alla. Många av dem som blir evighetsgäldenärer råkar ut för problemet med försäljning av skulder. En skuld kan preskriberas efter ett visst antal år, detta för att det skall finnas en rimlig yttersta gräns för hur länge skulden kan krävas. Men i dagens system kan en skuld hållas levande i evighet, med hjälp av återkommande preskriptionsavbrott. Men det finns idag ett flertal bolag som köper upp gamla, preskriberade fordringar, medvetna om att gäldenärerna av olika skäl inte alltid klarar av att bestrida kravet. Då kan de få ett domstolsutslag och göra en gammal skuld levande igen. I Finland infördes för några år sedan ett slags absolut preskription, för att minska antalet evighetsgäldenärer och hjälpa dem ur skuldfällan. Detta har också visat sig ge en positiv inverkan på kreditgivningen. Inkassobolagen köper även upp stockar med skulder för en bråkdel av det nominella värdet, för att sedan göra några försök att driva in skulderna, och säljer sedan vidare och

får göra skatteavdrag på mellanskillnaden. Många blir så kallade evighetsgäldenärer på grund av dagens regler som innebär att de betalningar som en överskuldssatt gör i första hand räknas av mot räntor och avgifter. Det innebär att skulden minskar mycket lite och i värsta fall ökar. Det är ett stort problem för den som är överskuldssatt men också ett problem för samhället som inte gynnas av att människor lever i överskuldssättning och med de konsekvenser som det ger av bland annat ohälsa. Ett alternativ för att komma till rätta med detta kunde vara att begränsa eller stoppa räntan under den tid som en fordran är föremål för handläggning vid Kronofogdemyndigheten. I och med att samhället för att hålla uppe konsumtion behöver ett creditsamhälle, krävs också ett regelverk för hantering av ett såväl ekonomiskt som socialt hållbart creditsystem som gör det möjligt för människor som hamnat i skuldfällan att komma tillbaka till en hälsosam ekonomisk situation.

Hannah Bergstedt (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)